

Lex Covid

Stav ke dni 20. 4. 2020

Dovolujeme si Vás tímto informovat o hlavních legislativních novinkách přijatých v rámci zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu (tzv. **Lex Covid**), který byl dne 20. 04. 2020 podepsán prezidentem ČR a který nabude účinnosti zveřejněním ve sbírce zákonů ČR v těchto dnech.

Cílem tohoto zákona je reagovat na důsledky mimořádných opatření přijatých orgány veřejné moci v souvislosti se současnou situací a pokusit se tak zmírnit dopad těchto opatření v soukromoprávní i obchodní sféře. Zákon upravuje čtyři základní okruhy, a to zvláštní ustanovení o možnosti prominutí zmeškání lhůt, zvláštní opatření ve vztahu k právnickým osobám, zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčnímu právu a exekucím.

Lex Covid také omezuje smluvní úrok z prodlení nad aktuální roční zákonnou sazbu, a to až do konce června 2020, a to na jakékoliv prodlení dlužníka, které nastalo ode dne 12. března 2020, pokud dlužník prokáže, že mu omezení plynoucí z mimořádného opatření znemožnilo nebo podstatně ztížilo včasné splnění peněžitého dluhu.

Zvláštní ustanovení o možnosti prominutí zmeškání lhůt

Lex Covid rozšiřuje použití již existujících institutů o prominutí zmeškání lhůt na lhůty, které nebylo možné prominout, např. pro podání mimořádného opravného prostředku, a to v případě že lhůta byla zmeškaná v důsledku omezení plynoucího z mimořádného opatření přijatého pro boj s rozšířením COVID-19. Prominout tak bude možné lhůty v rámci občanského soudního řízení, insolvenčního řízení, řízení o výkonu rozhodnutí a exekuční řízení, soudního řízení správní, trestního řízení, řízení před Ústavním soudem a dále pak v rámci řízení u Ministerstva spravedlnosti jednak o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení, jednak o peněžité pomoci obětem trestných činů.

Zmeškání lhůty se bude promíjet na základě žádosti o prominutí zmeškání lhůty, kterou spolu se zmeškaným úkonem bude třeba podat ve stanovené době od ukončení či zrušení mimořádného opatření, z něhož plyne omezení pro žadatele. V rámci přezkumu toho, zda se daná lhůta má prominout se bude posuzovat, zda konkrétní osoba byla mimořádným opatření omezena takovým způsobem, že nemohla dodržet lhůtu na základě důvodů spojených s opatřeními české vlády. Lhůty na podání žádosti se liší dle typů řízení.

Zvláštní opatření ve vztahu k právnickým osobám

Lex Covid umožňuje po dobu trvání mimořádných opatření rozhodování orgánů právnických osob s využitím technických prostředků nebo rozhodování per rollam i v případech, kdy taková možnost rozhodování není upravena v zakladatelském právním jednání. Je tedy možné uskutečnit valnou hromadu i na dálku, a to i pokud to zakladatelské právní jednání nepřipouští.

Dále novela Lex Covid zavádí automatické prodloužení nebo obnovení funkčního období členů voleného orgánu, pokud v době trvání mimořádných opatření uplynulo, a to až do uplynutí tří měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření. S tímto prodloužením musí ale tento člen voleného orgánu souhlasit. Člen voleného orgánu s tímto může vyslovit nesouhlas, ale musí jej doručit právnické osobě před uplynutím funkčního období. Pokud funkční období uplyne v době mezi dnem přijetí mimořádného opatření a dnem nabytí účinnosti Lex Covid a za tohoto člena nebyl zvolen nikdo jiný, platí, že jeho funkce se obnoví, pokud s tím tento člen souhlasí.

Nově se také připouští možnost tzv. kooptace, tj. volby člena orgánu samotnými členy orgánu, neklesne-li jejich počet pod polovinu, a to i tehdy, není-li taková volba připuštěna ve stanovách, popř. ve společenské smlouvě.

Lex Covid zároveň prodlužuje lhůtu pro svolání valné hromady kapitálové společnosti z důvodu projednání řádné účetní závěrky, a to o 3 měsíce ode dne skončení mimořádného opatření. Lhůta na splnění této povinnosti se tak prodlouží o tři měsíce, nejpozději ale do 31. 12. 2020.

Zvláštní opatření ve vztahu k insolvenčnímu právu

Účelem Lex Covid je také pomoci podnikatelům ohrožených insolvencí a dlužníkům v oddlužení.

Lex Covid proto zavádí odklad povinnosti dlužníka podat na sebe insolvenční návrh v případě, že je v úpadku, a to do doby uplynutí 6 měsíců od ukončení mimořádného opatření, nejpozději do 31. 12. 2020 (leďa by úpadek nastal už před mimořádným opatřením nebo k úpadku nedošlo v souvislosti s koronavirovou situací). Kromě toho se nebude přihlížet k věřitelskému návrhu, který byl podán do 31. 08. 2020, a zároveň zavádí institut mimořádného moratoria, který podnikatele chrání před rozhodnutím o úpadku a umožňuje jim provozovat svůj podnik. Mimořádné moratorium bude možné vydat na dobu 3 měsíců (a poté se souhlasem věřitelů ještě o další 3 měsíce prodloužit).

Pro dlužníky se v Lex Covid zavádí možnost dočasného přerušení plnění schváleného reorganizačního plánu do 6 měsíců od ukončení mimořádného opatření, nejpozději do 31. prosince 2020. Zákon zavádí také řadu opatření pro dlužníky v oddlužení, jako např. v rámci oddlužení plněním splátkového kalendáře schváleném do 30. června 2017 se lze domáhat změny výše splátek.

Opatření v exekučním řízení

Původně měl Lex Covid přinést povinné zastavování bezvysledných exekucí po uplynutí zákonem stanovené doby. Toto bylo však ze zákona v rámci pozměňovacích návrhů vypuštěno.

Ve schválené podobě Lex Covid přináší do exekucí následující změny. Je zakázáno, aby do 30. 06. 2020 došlo k provedení exekuce prodejem movitých věcí. I zde ale existují výjimky, a to pokud povinný písemně oznámí, že požaduje, aby exekuce tímto způsobem pokračovala, nebo v případě, kdy jsou vymáhány pohledávky výživného, pohledávky náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví nebo pohledávky náhrady újmy způsobené úmyslnými trestnými činy.

Další změnou v rámci Lex Covid je vyloučení provádění exekuce prodejem nemovitých věcí za situace, kdy zde má povinný zapsané místo trvalého pobytu, a to opět do 30. 6. 2020. Výjimky jsou pak stejné jako u prodeje movitých věcí viz výše. Prodej nemovitosti bude zároveň nově možný pouze u exekucí kde vymáhaná částka činí alespoň 100.000 Kč.

Zároveň dochází ke změně provádění exekuce srážkami z účtu u peněžního ústavu. Od účinnosti zákona až do 31. 12. 2020 došlo k navýšení nepostižitelné částky na čtyřnásobek životního minima.

Mgr. Filip Turčáni, LL.M.

Advokátní koncipient

Praha

T +420 222 534 490

F +420 222 534 499

turcani@saxinger.com

Mgr. Monika Wetzlerová-Deisler

Advokátka

Praha

Plzeň

Bratislava

T +420 377 330 163

F +420 377 330 166

wetzlerova@saxinger.com

JUDr. Eva Watson

Advokátka

Praha

T +420 222 534 490

F +420 222 534 499

watson@saxinger.com